

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conversio Magni Avgvstini, Postea Hypponensis Antistitis Maximi

Werner, Ignaz

Lincii, M DC XCII.

§. IX. Gravitas peccati mortalis ex eo desumitur, quòd quodvis peccatum mortale causa sit Paßionis, & Mortis Christi Domini

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70025](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70025)

sentiunt: quia sum, cresco, & sentio. Et paulò minùs parem me creâsti Angelis; quia rationem te cognoscendi, cum ipsis à te communem accepi. Sed paulò minùs utique dixi. Nam tuam felicem notitiam jam habent per speciem, ego autem per spem, illi facie ad faciem, ego per speculum in ænigmate; illi plenè, ego autem ex parte. Quid ergo retribuam tibi, da debitam gratitudinem ô Deus meus! & amen meus, non recedam ampliùs à te in æternum. Amen.

§. IX.

Gravitas peccati mortalis ex eo desumitur, quòd quodvis peccatum mortale causa sit Passionis, Dolorum, & Mortis Christi Domini

Ultimum, eumque luctuosissimum peccatum, tibi ô peccator! proponit Doctorum gentium his verbis: (a) Rursùm crucifigentes sibi metipsis Filium Dei, & ostentui habentes. Quasi dicat, quoties peccas, homo! toties quantum est ex te Christi dolores, passionem, & mortem renovas: qui enim est causa causæ, & causa causati, & qui ponit id, unde aliquid necessarium est consequens, ut aliunde nunquam sequatur, censetur jure optimo in illud etiam consequens.

(a) Hebr. 6.

sequens consentire. Judas quidem Christum prodidit, miles vinculavit, barbarus vulneravit, gentilis crucifixit: sed quòd se Filius Dei scelesto proditoris submisit osculo, omnipotentes manus inseruerit vinculis, quod se justitia ad iniquitatis tribunalia raptari, quod innocentia castigari, & sanctitas cum latronibus deputari passa sit: hoc nostra clamârunt flagitia, hoc ad æquitatis divinæ judicium perorârunt peccata. Amor quidem captivavit volentem, ne crimina perderent nocentem, perire necesse fuit, vel redimi: & quia homo non redemit, nec redimere potuit: ut condigna tamen fieret redemptio, redimere debuit Deus homo: (a) Exinaniens semetipsum, formamque servi accipiens, factus obediens usque mortem, mortem autem crucis.) Hoc litrum exegit captivitas peccatorum: Vide ergò quàm gravia sint vincula, quàm enormia vulnera, pro quibus sanandis tam atrociter oportuit Dominum Jesum vulnerari. Certè gravitatem peccati, ut penitus cognoscas, non opus est cœlos conscendere, tibi que unicâ illicitâ cogitatione momentaneâ deliberatè admisâ tot angelorum myriades cœlo proscrip̄tas objicere, ob peccata cœlorum cataractas apertas, & ruptos fontes abyssi, totum-

(a) Philip. 2.

quo

que genus humanum fluctibus haustum com-
 memorare, non opus est cogitare Pentapolim
 sulphure, ac pice fumantem, non opus est de-
 scendere ad inferos, ibique horrenda lustrare
 supplicia, quibus reprobi cruciantur: sed cogi-
 ta Dei Filium à Juda osculo traditum, à Judæis
 iniquè accusatum, & à gentilibus scelestissimi-
 cum latronibus deputatum: cogita JESUM tu-
 um contemptissimè propter peccata tua in cru-
 ce expirantem, cum iniquis enim deputatus est
 (a) quia peccata nostra in se suscepit, ipse enim
 livores nostros tulit lethales; ut languores ani-
 marum nostrarū ipse sanaret: hæc erat maxima
 hæc summa; nusquam se DEI Filius tam impie
 tractari permisisset, si peccati captivitas id pro
 nobis ejusdem amore non exegisset: Judas Chris-
 tum osculo tradidit, in manus inimicas, & ad
 mortem quærentium, ut victimam haberet
 quam pro se sisteret peccatrix anima nostra:
 vis scire quid JESUM tuum propriè tradidit,
 iterum, iterumque si fieri posset, traderet in
 vincula, & pœnas peccatorum: peccata tua
 id fecerunt, hæc quoties reiteras, quantum ca-
 te est, denuò JESUM tuum vendis, & tradis:
 tua mi avaræ Avaritia JESUM vendidit Judæis, ut
 cum

(a) Isaia 50.

eum venderet : tua ô peccator effrænis in
 peccando libertas eum tradidit militibus, ut
 comprehenderetur, & funibus ligaretur; tua ira-
 cundia tradidit eum ministro, ut infligeret JEsu
 alapam; tua invidia tradidit Principibus sacer-
 dotum, ut eum accusarent; tua maledicentia
 tradidit eum militibus, ut exspuerent in faciem
 ejus; tua ambitio eum tradidit Herodi, ut sper-
 neret, & illuderet, indutum veste albâ; tua li-
 bido eum tradidit Pilato, ut flagellaret; tua su-
 perbia eum tradidit tortoribus, ut immanissi-
 mis eum spinis coronarent; tua denique in sce-
 leribus admittendis impudentia tradidit eum
 crucifixoribus, ut crucifigerent. Non jam o-
 pus est, ut multis interroget Pilatus, quid sta-
 tuendum, quid agi velit impia prodentiû Chri-
 stû turba de Christo; nam quid nisi dolores, quid
 nisi cruciatus & vulnera succlamant peccata
 nostra in JEsu: Quoties eum avarus modi-
 cis obolis vult venditum, quoties detractor
 maledictis suis ait: conspuam in faciem ejus.
 Quoties iracundus effræni irâ suâ eservescens in
 proximum; colaphis, dicit, eum cædam: Pseu-
 dopoliticus petit velare faciem ejus, impudicus
 spurcitijs suis flagella congregat in castissimum
 Corpus JEsu; ut à plantâ pedis usque ad verti-
 cem

cem capitis non sit in eo sanitas, superbus ple-
 ctens coronam de spinis factus, & arrogantia
 suæ, ponam, ait, super caput ejus; ambitiosus
 huic dedecoroso diademati adjungit arundi-
 nem suæ vanitatis. Ab ebrioso felle potatur,
 & aceto, denique, quid contumaces, & in pec-
 catis vestris perseverantes scelesti peccatores a-
 liud dicitis si non verbis & lingua, corde tamen
 & opere, quàm succlamatis quotidie peccatis
 vestris, crucifigatur, crucifigatur. O peccator
 sævior es tygride! caute durior! si ad hæc non
 commoveris. Quid obsecro tibi mali fecit JE-
 sus tuus, ut commiseratione JESU tui non tan-
 geris, & in eum adeo desævias, audi illum con-
 tra te amicè conquerentem, audi, ut te velut o-
 lim Saulum inclamat. Quid me tam contume-
 liosè peccando persequeris ô peccator! An
 propter charitatem nimiam, quâ dilexi te?
 propter curam, quam gessi de te? propter fa-
 vorem, quo persecutus sum te? quæ obsecro
 tanti causa sceleris tui, cur iniquissimè peccan-
 do persequeris me? me in tui causa advocatū a-
 pud Patrem, in periculis Protectorem, in ne-
 cessitate amicum, in solitudine socium, in ma-
 jore Consolatorem? me tibi sollicitudine fra-
 trem, amore Patrem, fidelitate sponsum, feli-
 citate

citate summum bonum, verbo unum & verum
 Deum tuum? An forte deest eorum aliquid,
 quæ bono tuo facere poteram? & dic quid ul-
 tra facere debui, & non feci. Recordare tem-
 poris, cum non esses, & tamen etiam tunc jam
 amor meus occupabatur circa te, nam, qui non
 eras, & ab æterno nihil fueras, capisti esse per
 me, & ex me; vix esse caperas, & mox perié-
 ras; quia in peccatis conceptus, & totus in pec-
 catis natus, hæres eras gehennæ, & filius iræ, at
 per me adoptatus in filium gratiæ, factus es &
 meæ cohæres gloriæ; & si hæc parva sunt, quæ
 feci pro te; Recordare, quomodo vix condi-
 tus, mox oblitus factoris tui fugiebas à facie
 mea vagus, & ambulabas per viam latam, quæ
 ducit ad perditionem perdens te, & alios te-
 cum: sed ut perditum quærerem, descendi de
 coelo; & ingressus desertum mundi hujus, cu-
 curri in sudore vultûs mei, ut te, qui ut ovis er-
 rabas, reducerem inter numerum ovium electa-
 rum & deducerem per vias rectas; verbo sic
 pro salute tua laboravi, quasi sine te miser fore-
 rem, & infelix, nisi tu quoque beatus esses:
 Recordare igitur (a) fili mi, quod ultra hæc
 tibi facere debui, an non (b) sicut mater amat
 N
 unicum

(a) Genes. 27. (b) Reg. 11.

unicum filium suum, ita ego te diligebam? Et
 si hæc modica sunt amoris in te argumenta:
 Recordare, quomodo dedi tibi omnia bona
 mea, & suscepi omnia mala tua propter te fa-
 ctus homo, suscepi omnia, quæ erant infirmi-
 tatis humanæ: pro te esurivi, & sitivi, jejunavi,
 & vigilavi, amore tui pertuli vincula & verbe-
 ra, alapas, & opprobria, deformatum vide pro-
 pter te sanie vultum, in quem desiderant Ange-
 li prospicere; offusos lacrymis oculos, qui coe-
 li sunt delictum; lividas percussionibus genas,
 in quibus Majestas divina elucet, vide evul-
 sos capillos, cutem laceram, carnem discissam
 apertas venas, patentia viscera, hiantia vulnera
 totum denique, corpus opertum sanguine, at-
 que in mortem ipsam acerbissimam fatiscens,
 & quid ultra facere debui pro te? respice chari-
 tatem, æstima beneficium, & redama Benefa-
 ctorem, ut quid ergo denuò peccando iniquis-
 simè persequeris me ô peccator! An fortè in-
 gens te manet lucrum, cum per peccatum te a-
 vertis à me? sed quæ ingens dementia à Creato-
 re recedere, & se ad creaturam convertere,
 fontem deserere limpidissimum & luto infe-
 ctam guttulã sectari, solem clarum negligere,
 & lucem per minimas rimulas venari; O mi-
 sera aversio! miserabilior conversio, miserima
 ani-

animæ sic se avertentis, & convertentis conditio! peccatum est aversio, & conversio, sed quæ illa? à Deo ad creaturâ, id est, à potentia ad fragilitatem, à fortitudine ad infirmitatem, à scientia ad ignorantiam, à sapientia ad stultitiam, à gloria ad ignominiam, à Majestate ad vilitatem, à bonitate ad malitiam, à justitia ad iniquitatem, à misericordia ad miseriam, ab opulentia ad egestatem, à plenitudine ad inanitatem, à toto ad nihilum, à summo bono ad sumum malum. O tua infelix peccator! cæcitas! vide, quid agas, vide, quid amittas, vide, quid eligas: deinde quæ hæc ipsa in DEum impietas! quæ execranda indignitas! quæ nunquam satis punienda iniquitas. Quis non stupeat homuncionem vilissimum, qui ex limo quo ad corpus formatus, ex nihilo quo ad animam creatus, ex se nihil est, nihil boni, vel gratiæ ex se habet; nihil potest, nihil scit, nihil vult boni facere, vel etiam facit absque peculiari DEI gratia, & subsidio exceptâ solâ peccati malitiâ, cujus ipse autor est; & hic ausit præponere contumeliosissimè momentaneam aliquam, eamque brutam, & stercoraceam voluptatulam, aut temporale lucellum, aut inanem spem, aut propriæ voluntatis libidinem, aut futilem gloriolæ vanæ umbram Deo summo, inæstimabili,

li, & infinito bono; DEo, cui se totum debet, à cuius nutu pendet, cuius opus manuum, & factura est: eumque ob quodcunque horum offendere; ac illius, amicitiam & gratiam futili tali lucro posthabere. Ah erige hic aures, erige, quisquis vel scintillam rationis foves in animo, & si te non tangit amor tui JESU, si non commiseratio vulnerum Salvatoris, quæ peccando renovas, & sanguinem divinum pro te profusum conculcas, si, inquam, hæc te non moveant cor lapideum, saltem animæ tuæ miserere, tibi que parce, & hanc tuam ô peccator vanam nundinationem, hanc vesanam commutationem melius perpende; ô quam brevi veniet tempus, ubi dolus patebit, & te deceptum miserè lugebis, quò clamabis, cum conclamatum erit de vita tua. ah munde, cum tibi hætenus fideliter adeo serviverim, succurre. (a) angustia sunt mihi undique; at reclamante infelix audies desperatum illud Judæ: quid ad nos, tu videris, nunc te amplius non agnoscerimus de numero nostrorum, derelictus es, abiquò voles, tu videris; convertes te ad socios: ô socij quondam scelerum meorum administradores; quia ecce (b) circumdederunt me do-

(a) Daniel. 13. (b) Psal. 15.

lores mortis, dolores inferni circumdederunt me. Sed et idem audies, derelictus es, tu videris: Ad carnem confugies, quam varijs fovisti illecebris, cui fovendæ omnem conatum, omnem operam impendisti: sed ab eadem audies, nunc hora est novissima, non novi te, tu videris; ecce vitulos aureos, quos nunc adoras, ecce idola, quæ nunc colis; à quibus, dum jacebis in lectulo illo mortuali, in hora novissima, dum præ angustia cordis totum corpus, & singula corporis membra lethali sudore diffluent, dum frangentur ossa, vox deficiet, palpitabit cor, non aliud expectaturus es solatium, non alia auditurus es verba, quam sudet, angatur, moriatur, quid ad nos, ipse viderit: Vide, jam inquam; vide quid agas, quàm pro DEo tuo tibi ad mortem usque fidei, eoque omnipotenti amico, summo, & vero bono commutationem facias: vide, nì tardè nimis, te æternùm deceptum plangere velis; teque amplius reum reddere, quo majora Redemptoris beneficia te obstringunt: ô quàm longè aliud in hora illa novissima formabis iudicium, quàm te beatum censebis, si tunc, quando in ictu oculi claudentur omnia, si inquam; tunc te poteris hisce supermis verbis solari. O Christe! quem sem-

N 3

per,

per, dum vixi, dilexi, ex toto corde meo, ex
 tota anima mea, ex totis viribus meis: tu qui-
 dem omnibus, sed in particulari mihi ad cor
 dixisti: (a) Si vis perfectus esse, vade, vende
 omnia, quæ habes, & da pauperibus, & veni
 sequere me. Audivi vocem tuam; feci, veni-
 didi, veni, secutus sum te. Tuum fuit promi-
 sum: (b) Omnis, qui reliquerit domum, vel
 fratres, vel sorores, aut Patrem, aut Matrem,
 aut uxorem, aut agros propter nomen meum
 centuplum accipiet, & vitam æternam possi-
 debit; propter te reliqui omnia, qui unus eras
 mihi instar omnium, tuum erat & illud mihi Je-
 su! non quidem quod me cogebat præce-
 ptum, sed quod alliciebat consilium: (c) Si quis
 vult venire post me, abneget semetipsum, &
 tollat crucem suam, & sequatur me: Audivi
 consulentem, amplexus sum consilium, tuli
 crucem meam, veni post vocantem te: verbo
 (d) cursum consummavi, fidem servavi, feci
 quod præcepisti, tu redde, quod promisisti. O
 quam, inquam, te tunc felicem hæc inter repu-
 tares: nunc ergo age, & fac ea, quæ moriens
 facta fuisse voles. Statue ergo, dixi, nunc capi,
 (e) hæc mutatio dexteræ excelsi: Valet
 ergo

(a) Matth. 19. (b) Ibidem (c) Matth. 16. (d) 2. Timotheo
 4. (e) Psal. 16.

ergo quibus hactenus servivi non Domini, sed Tyranni, non Patres, sed carnifices; valeto munde, socij mali, caro, voluptas; valete divitiæ, honores, superbia, & cætera scelerum turba valete. Tibi me posthac in servum offero, & fidelem me fore in serviendo spondeo Crucifixe JESU, nusquam amplius peccatis meis te crucifigam, nusquam sceleribus ingratisimè sanguinem pro me profusum divinissimum conculcabo, sed eum me geram tuo in servitio, ut aliquando audiam: (a) Euge serve bone, & fidelis; quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium Domini tui. In tua vinea operabor, qui operantibus es (b) merces magna nimis. Tibi me, & omnia dedico, ad quem; si in tribulatione clamavero, audiam, quod per Prophetam promissisti: (c) Clamabis, & dicet, ecce adsum: te in necessitate invocabo, quia (d) in quocunq; die invocavero te, ecce cognovi, quoniam Deus meus es: Tibi offero omnes meas lacrymas, (e) qui absterges omnem lacrymam ab oculis tuorum; denique ante pedes tuos me prosterno cum Magdalena poenitente, & deprecor tibi, quod unquam offenderim te, quod

N 4 tuo-

(a) Matth. 25. (b) Genes. 15. (c) Isaia, 8. (d) Psal. 55. (e) Apoc. 21.

tuorum dolorum causa fuerim peccatis meis;
& scio, (a) quod misericordiae tuae non sit nu-
merus, & bonitatis sit infinitus thesaurus, con-
fido igitur quod cum eadē poenitente Magda-
lena audiet peatrix haecenus, sed nunc toto
corde poenitens anima mea dulcissima verba Je-
su sui: (b) Remittuntur tibi peccata tua.

§. Ultimus.

*Affectus D. Augustini gravitatem peccati
ex Christi Passione, & Morte
ponderantis.*

Aspice pie Pater piissimum Filium, (c) pro
me tam impia passum. Respice clementi-
ssime Rex, quis patitur, & reminiscere be-
nignus, pro quo patitur. Nonne hic est, mi
Domine, innocens ille, quem, ut servum redi-
meres, Filium tradidisti? Nunquid non auctor
vitae hic est, qui, ut ovis ad occisionem ductus,
tibi que usque ad mortem obediens factus, a-
trocissimae non timuit necis genus subire? Re-
cole totius salutis dispensator, quia hic est ipse,
quem etsi ex tua virtute genuisti, meae tamen
infirmi-
tatis participem fieri voluisti. Verè haec
est

(a) Psal. 142. (b) Luc. 7. (c) Medit. c. 6.